

Ge trafikskadade bättre stöd!

[nggallery id=185]

Trafikskadade är vår tredje största patientgrupp. Okunskap och nonchalans gör att de inte får den hjälp de behöver.

Text: Jörgen Lundälv | [Prenumerera](#) | Debatt i [SocialPolitik nr 2 2010](#)

Tiotusentals människor skadas i trafikolyckor varje år. Efter hjärt- och kärlsjukdomar samt cancer är trafikskador vårt tredje största folkhälsoproblem.

Så har det varit i Sverige och många andra länder under flera decennier. Samtidigt har välfärdssystemet inte förmått sörja för de trafikskadades rätt och möjlighet till ett gott omhändertagande.

En av de brukarorganisationer i Sverige som gör mycket lovvärda satsningar för de trafikskadade är Personskadeförbundet RTP. Deras information finns tillgängliga på förbundets webbportal. Där står om RTP:s satsning på ett särskilt hälsodokument för förbundets medlemmar. Syftet är att den trafikskadade ska få det enklare i sina olika vårdkontakter. Dokumentet är också ett led i att trafikskadade som grupp inte ska utsättas för felbehandlingar.

Det är inte fråga om några nya brister för de trafikskadade. Brister och luckor i de olika vård- och omsorgssystemen har funnits under en längre tid. Själv genomförde jag en studie år 2007 av LSS-handläggares kunskaper (LSS – Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) det vill säga biståndsbedömare i landets kommuner.

Jag fann att påfallande många ansåg sig sakna kunskap om gruppen trafikskadade. En socionom som arbetade som LSS-handläggare förklarade att hon inte tyckte det var konstigt att de trafikskadade inte överklagade hennes beslut. Hon hade förklarat för dem, att det inte var någon idé att överklaga

eftersom de ändå inte skulle ha någon chans att få rätt. Biståndsbedömarens agerande och nonchalans visar att rättssäkerheten snabbt kan sättas ur spel för de allra mest utsatta.

Den satsning som Personskadeförbundet RTP nu gör med stöd av pengar från Arvsfonden är lovvärt av flera skäl. För det första är det viktigt att vårdpersonal kan få en sammanfattning av den skadeproblematik som den trafikskadade äger samt även får tillgång till den medicinlista som enligt RTP kan vara omfattande. Hälsodokumentet kommer att tas fram med hjälp av medicinsk expertis, enligt RTP.

Dessa satsningar är lovvärda och måste tas på större allvar av vård- och omsorgsverksamheterna runtom i landet. En brukarorganisation kämpar i första hand för sina medlemmar och deras familjer. Men vem sörjer för de trafikskadade patienter som inte är organiserade i en brukarorganisation?

Det är hög tid att bättre ta vara på de erfarenheter och kunskaper som finns i brukarorganisationerna. Det passar extra bra i år då tillgänglighetsfrågorna står högst upp på agendan.

Jorgen.Lundälv[at]socwork.gu.se
Jorgen.Lundälv[at]surgery.umu.se

Jörgen Lundälv är universitetslektor i socialt arbete vid Göteborgs universitet och docent i trafikmedicin vid Umeå universitet.

Läs vidare:

Stöd efter krasch, Jörgen Lundälv, Meyers förlag 2009.

www.rtp.se/ Personskadeförbundet RTP